

Lõputöö pealkiri: Aruandekuupäeva järgsete sündmuste avalikustamine ja tegevuse jätkuvuse hindamine Eesti majutussektori 2019. aasta majandusaasta aruannetes COVID-19 pandeemia tingimustes

Autor: Heleri Soe

Juhendaja: Monika Nikitina-Kalamäe, MA

Tallinna Tehnikaülikool, majandusteaduskond, ärikorralduse instituut

Vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile, mis põhineb väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele mõeldud rahvusvahelisel finantsaruandlusstandardil (SME IFRS), tuleb ettevõtete majandusaasta aruannetes avalikustada olulist teavet ettevõtte kohta. Taolise olulise teabe avalikustamise teema kerkis Eestis ja kogu maailmas esile 2020. aastal COVID-19 viiruse pandeemiast tingitud mõjude tõttu, mis on muutnud majandussektori ebastabiilseks ja ettearvamatuks.

Magistritöö eesmärk oli välja selgitada, kas Eesti majutussektori ettevõtete 2019. aasta majandusaasta aruannetes olid aruandekuupäeva järgsed sündmused avalikustatud nõuetekohaselt ning kuidas oli välja toodud aruandekuupäeva järgse sündmusena 2020. aasta kevadel kehtestatud eriolukord. Samuti uuriti, kas ettevõtteid on hinnatud jätkusuutlikuks ning kas ettevõtte on olnud jätkusuutlik ka järgneval, 2020. aastal.

Vaadeldes koroonakriisi olemust, siis kõige rohkem on saanud majanduslikult kannatada turismisektor, sh majutusteenust pakuvad ettevõtted. Seetõttu valis töö autor uurimisobjektiks Eesti majutussektori 2019. aasta majandusaasta aruanded, kuna antud sektoris on koroonaviiruse mõju olnud märkimisväärne ja peaks olema aruandes mainitud. Valimisse kaasati 150 ettevõtet, kes olid esitanud 2019. aasta majandusaasta aruande peale eriolukorra väljakuulutamist Eestis, 12. märts 2020. aasta. Valimisse kaasati nii auditeeritud kui ka auditeerimata majandusaasta aruandeid.

Hüpoteeside testimise käigus sai järeldada järgmist:

1. Eesti majutussektori 2019. aasta majandusaasta aruannetes mõjutab 2020. aasta kevadel kehtestatud eriolukorra kohta informatsiooni väljatoomist auditeerimine.
2. Auditeerimine on mõjutanud Eesti majutussektoris tegutsevate ettevõtete 2019. aasta majandusaasta aruannetes eriolukorrast tingitud esimeste otsuste avalikustamist.
3. Eesti majutussektoris tegutsevate auditi- või ülevaatuskohustuslastest ettevõtete 2019. aasta majandusaasta aruannetele lisatavas vandeaudiitori aruandes ei ole pandeemiast tingitud majanduslik olukord mõjutanud tegevuse jätkuvuse hindamist.

Uuringust selgus, et ettevõtted ei pääsenud kriisiga toimetulekul ka sisemistest muudatustest ning üheks peamiseks otsuseks oli töötajate koondamine, mis vähendas oluliselt nende ettevõtete tööjõukulusid. Lisaks toodi välja, et tegeletakse üldisemalt kulude efektiivsema opereerimisega, mille käigus soovitakse osapoolte vastastikusel kokkuleppel rendimakseid või muudest teenuslepingutest tulenevaid makseid ajutiselt peatada. Ettevõtted, kelle bilansis oli 2019. aasta lõpu seisuga laenukohustus, taotlesid pankadelt laenu maksepuhkust või näiteks laenu tähtaja pikendamist. Osadel ettevõtetel oli emaettevõtte või omanike kinnitus neilt vajadusel tegevuse jätkamiseks finantstoe saamiseks.

Magistritöö tulemusest lähtuvalt olid ettevõtted ja vandeaudiitorid tuleviku osas enamjaolt optimistlikud, kuna loodeti, et koroonaviirus taandub. Kahjuks järgnes 2020. aasta kevadisele eriolukorrale sügisel taas nakatunute tõus, mis viis järjekordsete ühiskondlike piiranguteni. Sellist

olukorda ei suuda keegi ette ennustada. Siinkohal teeb töö autor ettepaneku ettevõtetele ja vandeaudiitoritele olla tulevikus taolistes olukordades hinnangute andmisel rohkem konservatiivsem, et suudetaks vajadusel kriisiolukorras tegevust jätkata.